

שעוריים: הלכה

בשבוע השני אחרי הרצח המזעזע ברחובות הלכה ושככה הראשונה. מעכר לשורת הנאשמים החמומים התגלה הרקע שהצמיח אותם. לא היה בו שום דבר שיכול להצדיק מעשה רצח זה, אולם הוא הסביר הכל.

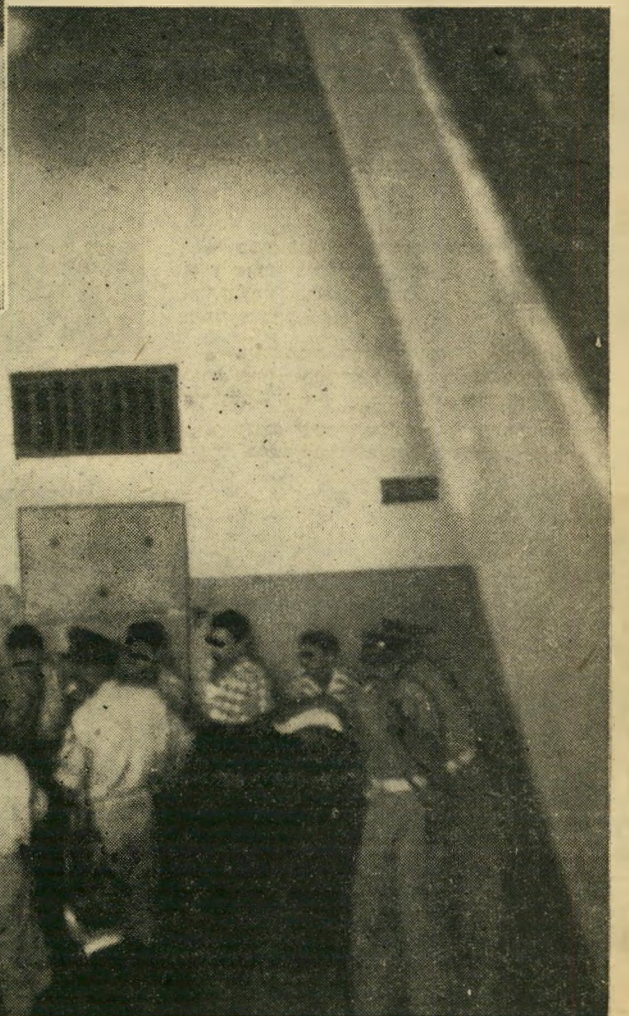
זה קרה בשעוריים. זה יכול היה לקרות בכל מקום אחר. פעם זה קרה בספר בראשית. קין והבל היו אחים. אלוהים קיבל את זבחן של הבל. קין ראה זאת וקנא באחיו. הוא קם והרגו. בני-שעוריים התהלכו בחוצות רחובות. הם שמעו צחוק ושירה ומחול במועדוני בני שכניהם המטופחים, המחונכים. להם לא היו מיעדונים, לא שירה מאורגנת, לא מחול.

הם הרגישו בכל יום בהבדל העצום של רמת-המחיה. הם לא ידעו מי אשם בכך. הם זקפו אתו על חשבון צבע עורם. והם גדלו תוך הרגשה תת-הכרתית של קנאה.

בימים עברו, שכחו אחיהם המבוגרים הרגשה טפלה זו. הם היו, בחלקם הגדול, מאורגנים, רובם בארגון הצבאי הלאומי. הם יצאו לפעולות. הם היכחו את עצמם. הם הרגישו שמפקדיהם מאמינים להם, סומכים עליהם. הם חשבו את עצמם כחברים מועילים וחשובים בחברה הלאומית.

אולם ימי המחתרת הגיעו לקצם, ואיתם, התוכן לחיי בני-שעוריים. לא היתה זאת הרגשה מיוחדת לשעוריים בלבד. היא עברה על כל הארץ. על כל הנוער שאחיו שרתו בהגנה, בפלמ"ח, באצ"ל, בלח"י. אולם בני-שעוריים הרגישו בכך, אולי, יותר מאחרים. הם היו חמי-זוג. הם היו שואפי-פעולה מטבעם. להם היה דמיון, שאיפה להרפתקה. לו גויסו צעירים אלה לתפקיד לאומי או חברתי כל שהוא, לתפקיד מרתק, מלהיב, הנותן טעם פשוט לחיים, היו בני-שעוריים מצטיינים בו. הם יכלו לכבוש שממות, להגן על הגבול. אולם איש לא קרא להם, כשם שאיש לא קרא לשאר הנוער — מלבד תנועות-הנוער הקטנות, שלא היכו שרשים בשעוריים.

הם ראו הרפתקות. הם ראו פעולות, מיבצעים, אומץ-לב, העזה. זה לא היה בחוצות שעוריים. זה היה מעבר לבד הכסף. בני שעוריים הלכו בהתלהבות לקולנוע, לא פסחו אף על סרט אחד של המערב הפרוע, של הגאנגסטרים, של צנחנים ולוחמי-מחתרת. הם ראו דם.

ראשית הדרך - היתה בסמטאות העקלקק

לוח של שעוריים. זה היה מקרה. זה יכול היה להיות במקום אחר, כי רחובות כאלה מלוכלכים, בלתי-מרוצפים, זרועי שקעים ואבנים, מופתמים במי שופכי, ישנם במקומות רבים בארץ, בשכונות העוני של כל עיר ועיר בה.

עולם-הקולנוע לא נשאר באולם-הקולנוע. הוא חזר לשעוריים, יחד עם הצופים הצעירים. אידיאלים חדשים קמו לעיני הנוער — בשעוריים, כמו בכל שאר חלקי הארץ, בו הצטופפו לפני שערי הקולנוע המוני צעירים, שחיפשו מוצא מן החיים האפורים, חסרי-התכלית כביכול, בשכונות-העוני.

הם התהלכו בחולצות המשובצות, כשידיהם עמוק בכיסי מכנסיהם הדאגנריים הצרים, מעשנים ברשלנות זנב-סיגריה בנוסח אלאן לאר. אולם קשה היה להיות גארי קופר בחוצות שעוריים, או בקפה חבקיין, רחובות. לא היה בכך סיפוק לאורך ימים. בבית היה עוני. אמנם, אמא דאגה לנקיון. אמא גם דאגה לילדים. היא ידעה שמצטבר חומר-נפץ. אולם אמא לא ידעה מה לעשות. איש לא ידע. גם לא האמא הגדולה של הארץ כולה — הממשלה, החברה.

היו נסיונות לקלטם בתנועות-נוער קיימות. הם לא הצליחו. לא היתה שפה משותפת, בין נערי-שעוריים לבין המדריכים, שבאו מקיבוצים מסודרים ובתים אמידים, בעלי רצון טוב למכביר, אך ידעיה דלה על הבעיות של נוער מסוג זה. המדריכים לא הבינו את בני-שעוריים, כשם שלא הבינו את בני שכונת-התקווה וחיפה התחתית. נשם שהבל לא הבין את קין.

המדינה הודעוזה מן התוצאה. תוצאה אחת, בולטת, מהדהדת — אך לא יותר אופיינית מאשר אלפי תוצאות קטנות שאפשר היה להחכה בהם יום-יום, בכל פינות הארץ. אולם גם עתה אין המדינה רוצה לראות את כל הבעיה. היא רוצה לשחרר את עצמה בעזרת תרומה למגרש-מישחקים, מיפקד מצלצל, נאום מבריק.

אולם כל זה הוא כאין וכאפס. טיפוח מעטות לא ירח את הצמאון הגדול — את הצמאון לשינוי כללי, להרגשה של שחיון, לחיים של טעם.

היה השבוע, לפני אשנב הכלא המסורג בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. זה לא היה במקרה. דרך זו לא יכלה להביא למקום טוב יותר, וארבעת הצעירים בתמונה, חלק מאחד-עשר הנאשמים ברצח בכוננה תחילה, מחוסרי-המקלט נסחפו בזרם חזק מהם. בית-הכלא הוא, אחר הכל, מקלט אחרון.